

«Հազարամյակի մարտահրավեր հիմնադրամ-Հայաստան» ծրագրի

Շահառուների խորհրդի 2009 թվականի հունիսի 16-ին ժամը 15:00-ին կայացած նիստի

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ N 13

Նիստին մասնակցում էին Շահառուների խորհրդի անդամներ՝

Լիլիթ Ասատրյան	«Հայաստանի երիտասարդ կանանց ասոցիացիա» ՀԿ
Սողոմոնյան Սյուզաննա, Կարեն Զառոյանի լիազոր ներկայացուցիչ	«Հայաստանի երիտասարդ իրավաբանների ասոցիացիա» ՀԿ
Արմաղանյան Զարուհի, Լիա Խաչատրյանի լիազոր ներկայացուցիչ	«Զարգացում և ինտեգրացիա» ՀԿ
Մաիլյան Նարինե	«Փոքր և միջին բիզնեսի» հիմնադրամ
Մովսիսյան Կարինե	«Գործիսի Երիտասարդական Միություն» ՀԿ
Ոսկանյան Արման	«Տավուշի զարգացման» ՀԿ
Աբրահամյան Թամարա, Անդրանիկ Վերանյանի լիազոր ներկայացուցիչ	«Նոյեմբերյանի համայնքների միություն» ԻԱՄ
Տեր-Հովակիմյան Ալեքսանդր	«Հայաստանի բժիշկ-ուսանողների գիտական ասոցիացիա» ՀԿ
Ենգիբարյան Վիկտոր	«Հայաստանի եվրոպական շարժում» ՀԿ
Միքայելյան Շիրակ	«Աշխատանք և հայրենիք» ՀԿ

Նիստից բացակայում էին՝

Ղազարյան Տոնական	«Շենիկ» ՋՕԸ
Շահինյան Պողոս	«Ճանապարհային անվտանգության ազգային խորհուրդ» ՀԿ
Հովհաննիսյան Միհրան	«Եղվարդ» ՋՕԸ
Նազարյան Հազարապետ	«Եղեգնաձոր» ՋՕԸ
Համբարձումյան Սասուն	«Քաղաքացիական ծառայողների ասոցիացիա» ՀԿ

Նիստին մասնակցում էին նաև՝

Արա Հովսեփյան	Գլխավոր գործադիր տնօրեն, ՀՄՀ-Հայաստան ՊՈԱԿ
Վիկտորյա Գրիգորյան	ՇԽ օգնական
Ավագյան Ռուզաննա	Մախարովի անվ. մարդու իրավունքների կենտրոն ՀԿ
Սեպրոն Աղիբեկյան	«Սոցիոմետր» սոցիոլոգիական կենտրոն
Սարգիս Մեղրակյան	«Ֆերմերային շարժում» ՀԿ

Նիստին մասնակցում էին նաև ՋԼՄ ներկայացուցիչներ:

Համաձայն ՇԽ Կանոնակարգի 3.12 կետի (ՇԽ նիստերը նախագահում են ՇԽ անդամները՝ ռոտացիոն սկզբունքի հիման վրա՝ ըստ ՇԽ անդամների անունների այբբենական կարգի)՝ նիստը նախագահում էր ՇԽ անդամ Ալեքսանդր Տեր-Հովակիմյանը:

Նախագահողն առաջարկեց հաստատել նախօրոք ներկայացված օրակարգը: Օրակարգի վերաբերյալ եղան մի շարք առաջարկություններ, այդ թվում.

ՇԽ անդամ Վ. Ենգիբարյանն առաջարկեց օրակարգի այլ հարցերում ընդգրկել ՇԽ անդամների

մասնակցության և կարգապահության հարցերը:

Նիստի նախագահող Ա. Տեր-Հովակիմյանն առաջարկեց օրակարգի այլ հարցերում քննարկել նաև նախկին ՇԽ անդամների հայտարարությունը՝ գյուղական ճանապարհների ենթածրագրի կասեցման կապակցությամբ:

ՀՄՀ-Հայաստան ՊՈԱԿ-ի Գ.Գ.Տ Արա Հովսեփյանն առաջարկեց այլ հարցերում քննարկել ՇԽ դիրքորոշումը հունիսի 10-ին կայացած ՀՄԿ տնօրենների խորհրդի որոշման կապակցությամբ (ծրագրի ճանապարհային բաղադրիչը կասեցնելու վերաբերյալ):

Հաշվի առնելով վերոնշյալ առաջարկությունները՝ օրակարգը հաստատվեց միաձայն հետևյալ ձևակերպմամբ.

1. 15:00 - Տեղեկատվության ներկայացում ՀՄՀ-Հայաստան ծրագրի առաջընթացի արդյունքների վերաբերյալ
Ձեկուցող՝ ՀՄՀ-Հայաստան ՊՈԱԿ-ի Գ.Գ.Տ Արա Հովսեփյան
2. 15:30 - Տեղեկատվության ներկայացում՝ հունիսի 12-ին կայացած ԿԽ նիստի վերաբերյալ
Ձեկուցող՝ ԿԽ անդամներ
3. 16:00 - Այլ հարցեր
  - ա) Քննարկում Հազարամյակի մարտահրավեր կորպորացիայի՝ հունիսի 10-ին կայացած խորհրդի նիստի որոշման և ՀՄՀ-Հայաստան ծրագրի ներկա կարգավիճակի վերաբերյալ
  - բ) Նախկին ՇԽ անդամների հայտարարության քննարկում
  - գ) Տեղեկատվության ներկայացում ծրագրի իրականացման տեղամասեր այցելությունների արդյունքների վերաբերյալ
  - դ) ՇԽ կարգապահական հարցերի քննարկում

Օրակարգի առաջին հարցի վերաբերյալ

ՀՄՀ-Հայաստան ՊՈԱԿ-ի Գ.Գ.Տ Արա Հովսեփյանը ներկայացրեց ծրագրի ներկա կարգավիճակը և առաջընթացը: Մեջբերելով հունիսի 10-ին կայացած ՀՄԿ խորհրդի նիստի հաղորդագրությանը՝ Ա. Հովսեփյանը խոսեց գյուղական ճանապարհների ծրագրի կասեցման արդյունքում առաջացած բացասական հետևանքների, դրանց մեղմացման հնարավոր ուղիների, ինչպես նաև այդ ուղղությամբ տարվող աշխատանքների մասին:

Մյուս կողմից, Ա. Հովսեփյանը փաստեց, որ ոռոգման ծրագիրը իր ակտիվ հունով շարունակվում է. ներկայումս պոպուլյարացիների վերականգնման աշխատանքների մրցութային գործընթացը շարունակվում է, շուտով կհայտարարվի 4 ինքնահոս համակարգերի շինարարության մրցույթը (նախատեսված 7-ի փոխարեն), 27 համայնքների երրորդ կարգի ջրանցքների նախնական նախագծերը գտնվում են քննարկման փուլում, շարունակվում են աշխատանքները մայր ջրանցքների շինարարության ուղղությամբ:

Նիստի մասնակիցները հնարավորություն ունեցան իրենց հարցերն ուղղել ծրագրի տնօրենին, մասնավորապես,

Հարց - Ֆինանսավորման ի՞նչ նոր աղբյուրներ է առաջարկել Կառավարությունը՝ հաշվի առնելով ՀՀ նախկին նախագահ Ռ. Քոչարյանի՝ ծրագիրը ամբողջությամբ իրականացնելու խոստումը (Ս. Սեդրակյան):

Պատասխան – Քանի դեռ Հայաստանը պաշտոնական գրություն չի ստացել ենթածրագրի կասեցման վերաբերյալ, համապատասխան քայլեր, գործողություններ նոր ֆինանսական միջոցներ գնտելու ուղղությամբ չեն կարող իրականացվել:

Հ. - Այլ աղբյուրներից գումարներ հայթայթելու դեպքում ՀՄՀ-Հայաստան ՊՈԱԿ-ը պետք է արդյո՞ք ստանա ՀՄԿ թույլտվությունը այդ գումարները տնօրինելու համար (Վ. Եմգիբարյան):

Պ. - Այո, քանի որ կան համատեղ աշխատանքը կազմակերպելու և համակարգելու մի շարք հարցեր, որոնց շուրջ պետք է ձեռք բերվեն համաձայնություններ:

Հ. – Հաշվարկվել է արդյո՞ք վերջերս դրամի արժևորման արդյունքում ավելացող միջոցների տնօրինման հարցը:

Պ.- Դեռ ՀՄՀ-Հայաստանը չի անդրադարձել այդ հարցին:

Օրակարգի երկրորդ հարցի վերաբերյալ

Հունիսի 12-ին կայացած Կառավարման խորհրդի նիստին քննարկված հարցերը ներկայացրեց ԿԽ պատվիրակ Արման Ոսկանյանը.

1. «Հազարամյակի մարտահրավեր» հիմնադրամ – Հայաստան ծրագրի շրջանակներում յոթ ինքնահոս համակարգերի կառուցման մրցութային փաստաթղթերի վերաբերյալ ստացված ՀՄԿ առարկությունների նամակի քննարկում և ՀՄՀ-Հայաստան ՊՈԱԿ-ի՝ ինքնահոս համակարգերի կառուցման ընթացքի վերաբերյալ հետագա քայլերի հաստատում
2. ՀՄԿ-ին ներկայացվող 12-րդ Հատկացման հայտի և դրան կցվող ներքոնշյալ փաստաթղթերի քննարկում և հաստատում
ա/ Հատկացման հայտ և Եռամսյակային ֆինանսական հաշվետվություն,
բ/ Հատկացման նախապայմանների հաշվետվություն,
գ/ Աշխատանքային պլան,
դ/ Ամփոփ եռամսյակային հաշվետվություն և ցուցանիշների վերահսկման աղյուսակ,
ե/ Գնումների կատարման հաշվետվություն և գնումների պլան:
3. «Հազարամյակի մարտահրավեր» հիմնադրամ – Հայաստան ծրագրի շրջանակում ընդգրկված Արմավիրի և Թալինի մայր ջրանցքներում իրականացվող շինարարական աշխատանքների իրականացումը Համաշխարհային բանկին փոխանցելու և Վեց մայր ջրանցքների վերականգնման աշխատանքների երկրորդ փաթեթի մեջ ընդգրկված աշխատանքների նոր ծավալների վերաբերյալ ներկայացված տեղեկատվության քննարկում և հաստատում
4. «Հազարամյակի մարտահրավեր» հիմնադրամ – Հայաստան ծրագրի շրջանակում նստվածաբանության, բետոնի և ջրի կառավարման մասնագետների կողմից ներկայացված հաշվետվությունների ներկայացում
5. «Հազարամյակի մարտահրավեր» հիմնադրամ – Հայաստան ծրագրի Գյուղական ճանապարհների վերականգնում ենթածրագրի, Ոռոգվող գյուղատնտեսություն ենթածրագրի Ենթակառուցվածներ և Ջրից դեպի Շուկա բաղադրիչների գործընթացի որակական գնահատման պայմանագրի նախագծի քննարկում և հաստատում (տեղեկանքը կցվում է):
6. Այլ հարցեր:

ՇԽ անդամները հարց բարձրացրեցին երեք ինքնահոս համակարգերի՝ Մեղրի, Սպիտակ և Հալավար, ծրագրից դուրս մնալու պատճառների վերաբերյալ:

Հարցը մեկնաբանեց Ա. Հովսեփյանը. նա նշեց, որ ինքնահոս համակարգերի՝ ծրագրից դուրս մնալու հիմնական պատճառ է եղել նախագծային և մի շարք տեխնիկական լուծումներ, որոնք եղել են թույլ (նախագծողի կողմից) և հանգեցրել են տնտեսական արդյունավետության ցածր ցուցանիշների: Այն մասին, որ Հայաստանում պակասում է միջազգային ստանդարտներին համապատասխանող փորձառությունը ոռոգման ոլորտում խոսվել է նաև ՇԽ նախորդ նիստերի ընթացքում. այնուամենայնիվ, հարցի այսպիսի հանգուցալուծումը ենթադրում է, որ եղել է նաև սուբյեկտիվ մոտեցում և կիրառվել են խստագույն պահանջներ:

Ծավալված քննարկման արդյունքում ներկայացվեցին հետևյալ առաջարկությունները՝

ՇԽ անդամ Վ. Ենգիբարյանն առաջարկեց առաջիկայում անցկացնել համաժողով նվիրված Հայաստանում գործող շինարարական ստանդարտներին: Հանդիպման արդյունքում հնարավոր կլինի ճշտել առկա խնդիրները և գտնել լուծումներ, ինչը թույլ կտա առաջիկայում խուսափել նման իրավիճակներից:

Առաջարկություն եղավ նաև նախաձեռնությամբ հանդես գալ և դիմել ՀՀ Կառավարությանը, ինչպես նաև ՀՀ Նախագահին առընթեր հանրային խորհրդին՝ պետական ծրագրերի առաջնահերթություններում ներառելու ՀՄՀ-Հայաստան ծրագրով նախատեսված, բայց չիրականացված երեք ինքնաքիս համակարգերի վերականգնման աշխատանքները:

ՇԽ անդամները միաձայն համաձայնություն տվեցին վերոնշյալ առաջարկություններին և

արձանագրվեցին հետևյալ իրականացման քայլերը՝

- հանձնարարել ԿԽ պատվիրակներին գրավոր առաջարկությամբ դիմել կառավարությանը պետական առաջահերթություն դիտարկելու Մեղրիի, Սպիտակի և Հալավարի ինքնահոս համակարգերի վերականգնումը.

- հանձնարարել ՇԽ օգնականին պատրաստել գրություն ՀՀ նախագահին առընթեր հանրային խորհրդին քննարկելու արդեն նախագծված Մեղրիի, Սպիտակի և Հալավարի ինքնահոս համակարգերի վերականգնման աշխատանքները և առաջարկել հնարավոր լուծումներ:

Օրակարգի երրորդ հարցի վերաբերյալ

Այլ հարցերում ՇԽ անդամները քննարկեցին հերևյալ հարցերը՝

- **ՇԽ դիրքորոշումը ՀՄԿ խորհրդի որոշման կապակցությամբ՝ կասեցնելու ՀՄՀ-Հայաստան ծրագրի ճանապարհաչիմության բաղադրիչը.**

Այս հարցի կապակցությամբ ՇԽ անդամների կարծիքները բաժանվեցին երեք հիմնական մասի՝ առաջինը (Ա. Տեր-Հովակիմյան, Կ. Մովսիսյան, Թ. Աբրահամյան)՝ որ ՇԽ-ը պետք է հանդես գա համատեղ ուղերձով և արտահայտի իր մտահոգությունը, որ ծրագրի կասեցման պատճառով տուժելու են հասարակ շահառուները: Ուղերձը պետք է չպարունակի քաղաքական ենթատեքստ:

Երկրորդը (Վ. Ենգիբարյան, Ն. Մայիլյան)՝ այս պարագայում ՇԽ-ը ասելիք չունի, քանի որ հայտնի է, որ ծրագիրը կրում է քաղաքական բնույթ և խորհրդի որոշումը մասնակի կապված է եղել Հայաստանում վերջերս կայացած ընտրությունների հետ: Ի դեպ, Երևանի ավագանու ընտրության կապակցությամբ ՇԽ-ը արտահայտել է իր դիրքորոշումը և կոչ է արել քաղաքական ուժերին հավատարիմ մնալ թափանցիկ ընտրություններ անցկացնելու մոտեցմանը:

Չորրորդը (Ա. Ոսկանյան, Լ. Ասատրյան)՝ ՇԽ-ը պետք է քննարկի և հստակեցնի իր դիրքորոշումը, հասկանա, թե ինչ ուղերձ է ուզում հայտնել, որից հետո միայն հանդես գա որևէ հայտարարությամբ: Այս պարագայում կարելի է քննարկել հստակ ուղերձի բովանդակությունը, եթե այդպիսինը լինի:

Հաշվի առնելով, որ ՇԽ-ը չհանգեց միահամուռ կարծիքի՝ նախագահողն առաջարկեց հարցի քննարկումը հետաձգել կամ դաշտը բաց թողնել հնարավոր նախաձեռնությունների և առաջարկությունների համար:

- **ՇԽ դիրքորոշումը՝ նախկին ՇԽ անդամների կողմից արված հայտարարության կապակցությամբ**

ՇԽ անդամներից մեծամասնությունը կարծիք հայտնեցին, որ այն անկախ ուղերձ է և ՇԽ ներկա կազմը լիազորված չէ պաշտոնական կարծիք հայտնել դրա մասին:

- **ՇԽ անդամների մասնակցության և կարգապահության հարցեր**

ՇԽ անդամ Վ. Ենգիբարյանն առաջարկեց դիմել ՇԽ բոլոր անդամներին և կոչ անել պահպանել ՇԽ աշխատանքներին մասնակցելու կարգապահությունը՝ և՛ հաճախելու, և՛ ուշացումների առումներով: ՇԽ անդամները որոշեցին առաջիկա նիստին առաջին հարցով դիտարկել ՇԽ անդամների բացակայությունները և գործել համապատասխան ՇԽ Կանոնակարգի: ՇԽ օգնականին հանձնարարվեց տեղեկացնել խորհրդի բոլոր անդամներին որոշման վերաբերյալ:

- **Տեղեկատվության ներկայացում ծրագրի իրականացման տեղամասեր այցելությունների արդյունքների վերաբերյալ**

Առաջարկություն եղավ հարցի քննարկումը տեղավորել ՇԽ առաջիկա նիստի օրակարգ: Առարկություններ չեղան:

Նիստն ավարտվեց ժամը 17:00-ին:

Նախագահող՝ Ա. Տեր-Հովակիմյան

Քարտուղար՝ Վ. Գրիգորյան

16-ը հունիսի, 2009թ.